

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Religie Dalekiego Wschodu. Buddyzm - wykład, PG_00200643						
Kierunek studiów	Religioznawstwo (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Robert Czyżykowski				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		2.0		33.0	50
Cel przedmiotu	<p>Celem kursu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami buddyzmu jako systemu filozoficznego oraz religią uniwersalistyczną większości kultur Azji. Przedmiot ma przybliżyć studentom historię powstania buddyzmu, podstawowe informacje z zakresu organizacji, doktryny oraz filozofii buddyzmu oraz współczesne związki buddyzmu z nauką zachodnią głównie psychologią. Celem wykładu jest też ukazanie różnorodności buddyzmu w zależności od kultury; dlatego treści wykładowe będą uzupełniane autorskim materiałem filmowym i zdjęciowym przywiezionym ze świątyn buddyjskich w Tybecie, Chinach, Indiach, Nepalu, Wietnamie, Laosie, Kambodży, Japonii.</p> <p>Omawiane na wykładzie treści teoretyczne będą pogłębiane i dyskutowane na ćwiczeniach, gdzie prezentowane będą różne techniki medytacyjne w ramach prezentowanych na wykładzie nurtów buddyjskich. Na ćwiczeniach studenci będą poznawać i doświadczać różnych form medytacji i technik medytacyjnych.</p>						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[RELL3_W04] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę o historii różnych religii, rozumie historyczne uwarunkowania ich rozwoju	Student wykazuje się wszechstronną znajomością buddyzmu oraz zna miejsce buddyzmu wśród religii świata. Rozumie historyczne uwarunkowania rozwoju buddyzmu na świecie.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[RELL3_K03] Jest gotów do uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem religijnym, narodowym i kulturowym	Student wykazuje się otwartością i tolerancją wobec odmienności kulturowej i religijnej	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[RELL3_W08] Zna zagrożenia wynikające z konfliktów na tle religijnym, rozumie znaczenie działań nastawionych na porozumienie i poszukiwanie rozwiązań bazujących na wzajemnym szacunku i odrzuceniu wszelkich form dyskryminacji	Student jest gotów do uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem religijnym, narodowym i kulturowym.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[RELL3_U02] Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów dawnych i współczesnych kultur oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego oraz miejsca w procesie historyczno-kulturowym	Student rozumie współczesne procesy zachodzące w regionach, gdzie dominuje buddyzm.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[RELL3_W03] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w zakresie nauk o kulturze i religii	Posiada wiedzę na temat buddyzmu oraz ich miejsce wśród religii świata.	[SW2] prezentacja/projekt/referat/raport

Treści przedmiotu	<p>WYKŁAD:</p> <p>HISTORIA I FILOZOFIA BUDDYZMU</p> <p>Historia buddyzmu i kierunki rozwoju na świecie</p> <p>Hinduistyczne korzenie buddyzmu</p> <p>Współczesne odłamy buddyzmu: Mahajana wielki wóz (Tybet, Wietnam, Chiny, Japonia, Korea) i Hinajana mały wóz (Indie, Cejlon, Birma, Indochiny), Wadźrajana, Lamaizm (Powers, s.103-120)</p> <p>Życie księcia Siddharthy Gautamy i jego ścieżka do oświecenia (Powers, s.25-58)</p> <p>Podstawowa filozofia i terminologia buddyjska; teoria reinkarnacji na przykładzie tybetańskiego Koła Życia i Śmierci; nauki Buddy: Cztery szlachetne prawdy (o cierpieniu, o powstaniu cierpienia, o zniweczeniu cierpienia, o drodze do zniweczenia cierpienia); Ośmioraka ścieżka (pogląd, postawa, życie, dążenia, medytacja, pogrążenie, przebudzenie, poznanie); Pięć zakazów i nakazów; Ustalenia kanonu tekstów (Kosz Dyscypliny, Kosz Kazań, Kosz Wyższej Doktryny) (Powers, s.63-73)</p> <p>BUDDYZM TYBETAŃSKI (Lamaizm):</p> <p>Szkoły buddyzmu tybetańskiego (Ningma, Kagjy, Sakja, Geluk) (Powers, s.387-517)</p> <p>Doktryny i praktyki buddyzmu tybetańskiego, tradycja Bon, praktyki tantryczne (Tybet, Chiny) (Powers, s. 271-346, s.535-539)</p> <p>Proces Bardo (film); Tybetańska Księga Zmarłych (Bard-do Tos-grol) z komentarzem Junga (Powers, s. 351-379)</p> <p>Shambala na górze Kailash: Mistyczna Kraina Istot Oświeconych. Relacja z podróży.</p> <p>Klasztory buddyjskie w Małym Tybecie (Laddhak, Indie). Relacja z Podróży</p> <p>BUDDYZM NARODOWY, WIETNAMSKI ZEN:</p> <p>Główne kanony i filozofia zen</p> <p>Techniki medytacyjne zen</p> <p>Relacja z pobytu w wietnamskim klasztorze zen Truc Lam</p> <p>BUDDYZM NA ŚWIECIE:</p> <p>Buddyzm w Chinach</p> <p>Buddyzm w Japonii</p> <p>Buddyzm w Korei</p> <p>Buddyzm w Indiach</p>
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak

Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin	51.0%	70.0%
	udział w zajęciach	51.0%	30.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Powers, J. (1995). <i>Wprowadzenie do buddyzmu tybetańskiego</i>. Kraków: Wyd A</p> <p>Kalmus, M. (2008). <i>Tybet, legenda i rzeczywistość</i>. Kraków: Wydawnictwo Bezdroża</p> <p>Różycka-Tran, J. (2015). W kole życia i śmierci. W: Boski, P., Różycka-Tran, J., Sorokowski, P., <i>Podróże psychologiczne przez kultury świata</i>. s. 91-182. Poznań: Sorus.</p> <p>Trilok Chandra Majupuria, Rohit Kumar (2005). <i>Gods, Goddesses and religious symbols of hinduizm, buddhism and tantrism</i>. Kathmandu: Modern Printing Press</p> <p>Zen Master Thich Thanh Tu z klasztoru Truc Lam: <i>At the Zen Gate, The Carefree Leaves, Open the door to self emancipation, The source of Buddhist Dharmas, Buddhism for beginners</i></p> <p>Fromm, E., Suzuki, D.T., De Martino, R. (2000). <i>Buddyzm ZEN i psychoanaliza</i>. Poznań: Dom wydawniczy Rebis.</p> <p>Drabina, J. (red.), (2004), <i>Buddyzm</i>. Kraków: Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego</p> <p>Przybysławski, A. (red., 2005) <i>Forma i pustka. Od buddyzmu do nauki i z powrotem</i>. Opole: Wyd. Hung.</p>	

	Uzupełniająca lista lektur	<p>Artykuły:</p> <p>Różycka-Tran., J., Tran, A.Q. (2021). Historia i specyfika buddyzmu wietnamskiego: zen Trúc Lâm, W: <i>Buddyzm - tradycje i idee</i> (Krzysztof Jakubczyk, red.), Kraków: Księgarnia Akademicka, 6 tom serii "Studia buddyjskie", w druku</p> <p>Różycka-Tran, J. (2020). Nie ma buddy bez Buddy. <i>Przegląd Religioznawczy</i>, 4, 59-69, doi: 10.34813/ptr4.2020.6; https://journal.ptr.edu.pl/index.php/ptr/article/view/190</p> <p>Różycka-Tran, J., Tran A. Q. (2014). Self-regulation techniques in Vietnamese Zen Truc Lam monastery. <i>Gdańskie Studia Azji Wschodniej</i>, 6, 123-133.</p> <p>Różycka, J., Tran A. Q. (2012). Wpływ technik samoregulacyjnych na procesy psychofizyczne. Badania w grupie sztuk walki Thien Mon Dao. <i>Gdańskie Studia Azji Wschodniej</i>, 1, 69-83. doi: 10.4467/23538724GS.12.006.2029</p> <p>Davidson, R. (2005). Emotion Regulation, Happiness, and the Neuroplasticity of the Brain. <i>Advances in Mind-body Medicine</i> 21,(3-4), 25-28.</p> <p>Ekman, P., Davidson, R. J., Ricard, M., & Alan Wallace, B. (2005). Buddhist and Psychological Perspectives on Emotions and Well-Being. <i>Current Directions in Psychological Science</i>, 14(2), 5963. https://doi.org/10.1111/j.0963-7214.2005.00335.x</p> <p>Kato H. (2005). Zen and Psychology. <i>Japanese Psychological Research</i>, 47,2,125-136.</p>
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Adresy eZasobów	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	brak	
	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.